NIVALA
Kasvatamme tulevaisuutta

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan pyytämä kirjallinen asiantuntijalausunto

Asia: HE 178/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 10 §:n, Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 6 ja 8 §:n ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Nivalan alueellinen maaseutuhallinto antaa seuraavan lausunnon:

Laki 1334/2022

Toimivallan keskittäminen hakemusten yhdistämisessä kunnalle on mielestämme hyvä ja toimintaa selkeyttävä muutos, joka parantaa myös tuenhakijan oikeusturvaa.

Laki 1332/2022

6 §: Tukikelpoisen alan hallinnassa olon viimeinen päivä on nyt sanottu lakiehdotuksessa selvästi. Tämä selkeyttää toimintaa ja parantaa tuenhakijan oikeusturvaa.

Tämän pykälän viimeinen lause kaipaisi mielestämme myös muutosta. Tällä hetkellä Pienin lohkokoko, josta voidaan maksaa 4 §:ssä tarkoitettuja tukia, on 0,05 hehtaaria. Suomessa peruslohkoja on noin 853.000 kappaletta. Näistä n 73.000 kappaletta eli melkein joka 10. peruslohko on pienempi kuin 0,3 hehtaaria. Alle 0,5 hehtaarin lohkoja on n 143.000 kappaletta. Mielestämme pienin lohkokoko, jolle maksetaan tukia voisi olla 0,3 hehtaaria tai jopa vielä suurempi. Tällä hetkellä kansallisissa tuissa pienin maksettava tuki on 100 €/hakemus ja EU-rahoitteisissa 500 €/hakemus, joten jo vähimmäismäärät rajoittavat pienten alojen tuen maksua, eli minimialan nostaminen ei aiheuta tuenhakijoille merkittäviä taloudellista menetyksiä. Erittäin pienet tukihakemuksessa ilmoitettavat lohkot aiheuttavat kustannuksia viljelijöille ja suhteettoman suuren hallinnollisen ja valvonnallisen kustannuksen suhteessa maksettavaan tukeen.

8 §: pysyvän nurmen viitealan nostaminen 5 %:sta 10 %:tiin on kannatettava asia. Toisaalta kiinnittäisimme huomiota siihen, että vaatimus pysyvistä nurmista on ilmastotoimien ja viljelijöille muodostuvien kustannusten kannalta kaksitahoinen asia. Tuenhakijat pyrkivät välttämään sitä, ettei tilalle muodostu pysyvää nurmea. Epävarmuus siitä mitä mahdollinen ennallistamismenettely mahdollisesti käytännössä tarkoittaisi tilalle johtaa siihen, että pysyvien nurmien muodostumisen välttämiseksi vanhoja nurmia muokataan ihan turhaan. Tästä muodostuu tuenhakijoille turhia kuluja ja lisäksi se kasvattaa ilmastopäästöjä. Vanha nurmi on hyvä hiilen sitoja, kun taas maan muokkaaminen lisää kasvihuonepäästöjä. Viitealan nostamisen pitäisi teoriassa vähentää pelkoja ennallistamistoimista ja vähentää vanhojen nurmien muokkaamista, mutta monimutkaiset säännöt ja järjestelmät eivät ole helppoja tuenhakijoiden sisäistää ja usein

tällaisiin seuraamuksiin varaudutaan mieluummin käytännön toimilla kuten kyntämällä kuin laskelmoinnilla.

Laki 1333/2022

5 §: ei kommenttia

Nivalassa 9.3.2026

Hannu Tölli
Maaseutujohtaja
Nivalan kaupunki
p 0403447255